

TEDEN
MOŽGANOV

SiNAPSA

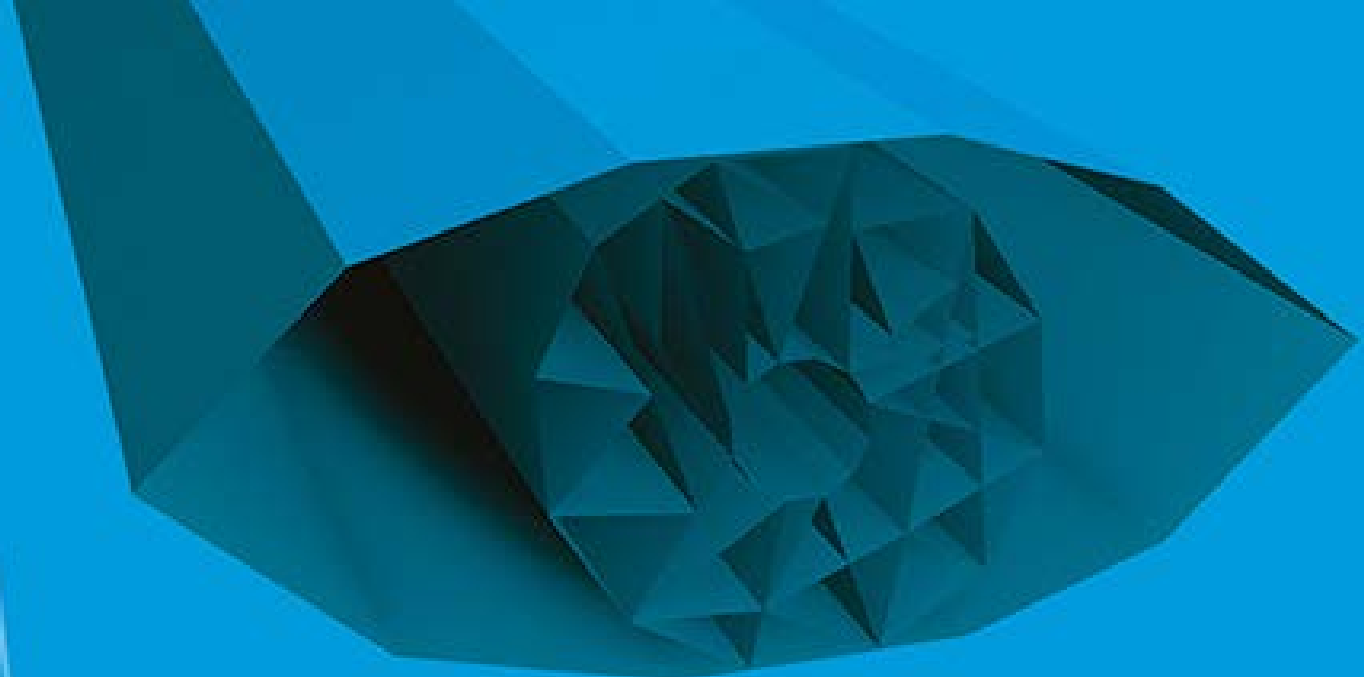
SLOVENSKO DRUŠTVO ZA NEVROZNANOST
SLOVENIAN NEUROSCIENCE ASSOCIATION

za možgane

Federation of
European
Neuroscience
Societies

FENS

Priprava otroka s slepoto na branje in pisanje

Brati s prsti

Janja Hrastovšek

ZAKULISJE POGLEDA

TEDEN MOŽGANOV

16.3. - 22.3.2015

SLEPOTA in SLABOVIDNOST

3 osnovna področja vplivanja oziroma omejitve zaradi slepote oz. slabovidnosti (Lowenfeld, 1973, v Ferrell, 2000):

- omejitve v obsegu in raznolikosti izkušenj,
- omejitve v gibanju,
- omejitve v kontroli okolja in sebe v odnosu do njega.

Razvoj otroka
s slepoto

Predpogoji za
učenje branja
in pisanja

Percepcija

Kognitivni
razvoj

Socialni
razvoj

Emocionalni
razvoj

Motorični
razvoj

Motivacija

Primer: KOSTREBA

Primer: KOSTREBA

Jože je odšel v hlev, da bi pomolzel
kravo.

PERCEPCIJA - ZAZNAVANJE

OBČUTKI

ORGANIZIRANJE

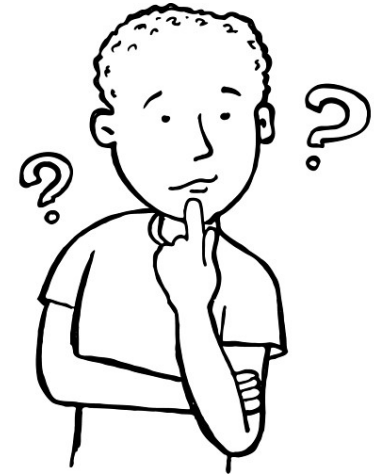

INTEGRIRANJE

INTERPRETACIJA

IZKUŠNJE

TAKTILNO - KINESTETIČNA PERCEPCIJA

Kershman (1976, v Zovko, 1994):

1. zaznavanje in razlikovanje velikih in čvrstih geometrijskih oblik,
2. zaznavanje in razlikovanje manjših ravnih geometrijskih oblik (položna oblika),
3. zaznavanje in razlikovanje reliefnih geometrijskih oblik, manjših od položne oblike,
4. zaznavanje in razlikovanje geometrijskih oblik, omejenih z reliefnimi točkastimi linijami in
5. zaznavanje in razlikovanje reliefnih brajevih znakov in besed.

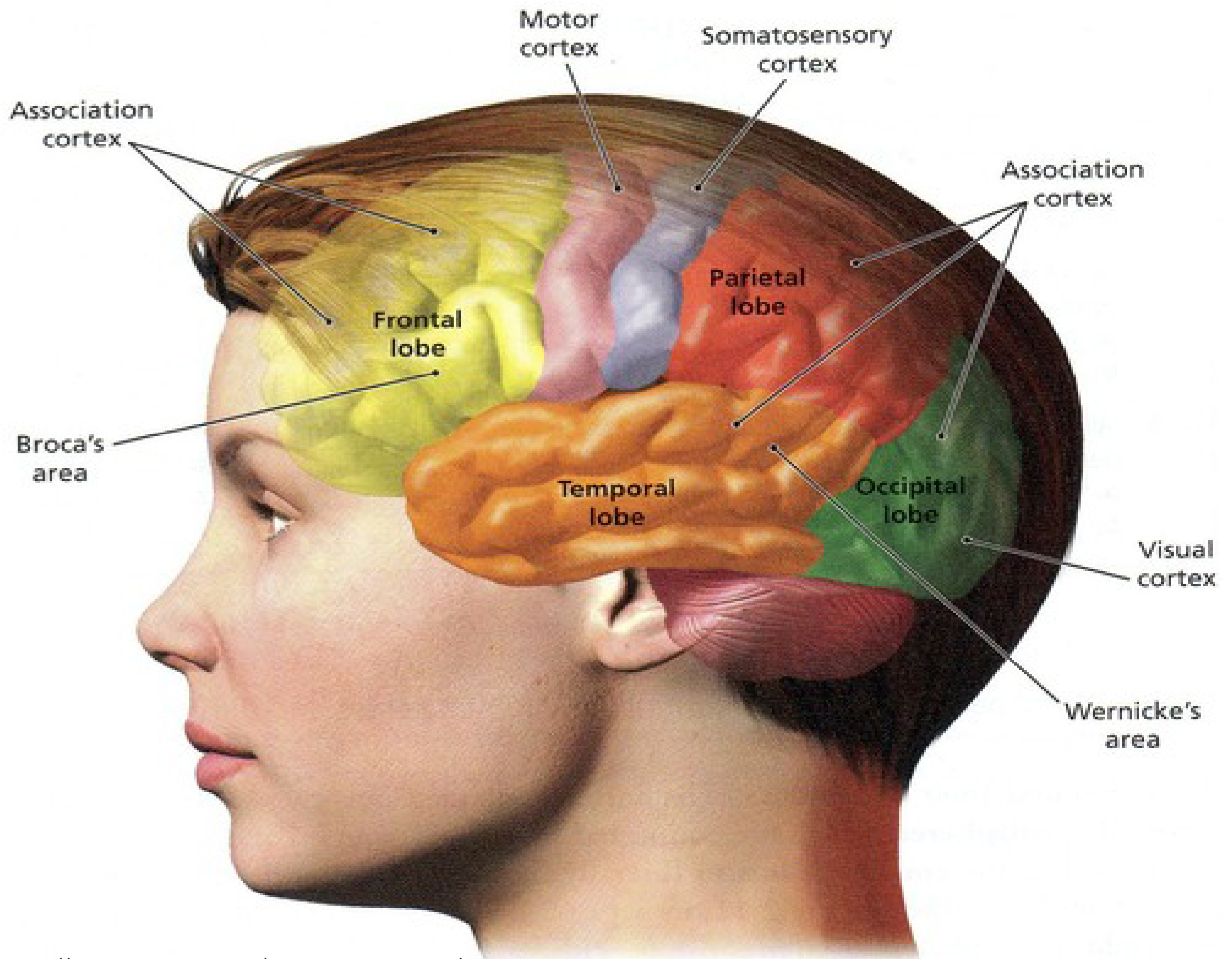
DRAŽLJAJ

```
graph TD; A[DRAŽLJAJ] --> B[ČUTNI RECEPTOR/ŽIVČNI IMPULZ]; B --> C[SENZORIČNA VLAKNA]; C --> D[PRIMARNO SENZORIČNO PODROČJE];
```

ČUTNI RECEPTOR/ŽIVČNI
IMPULZ

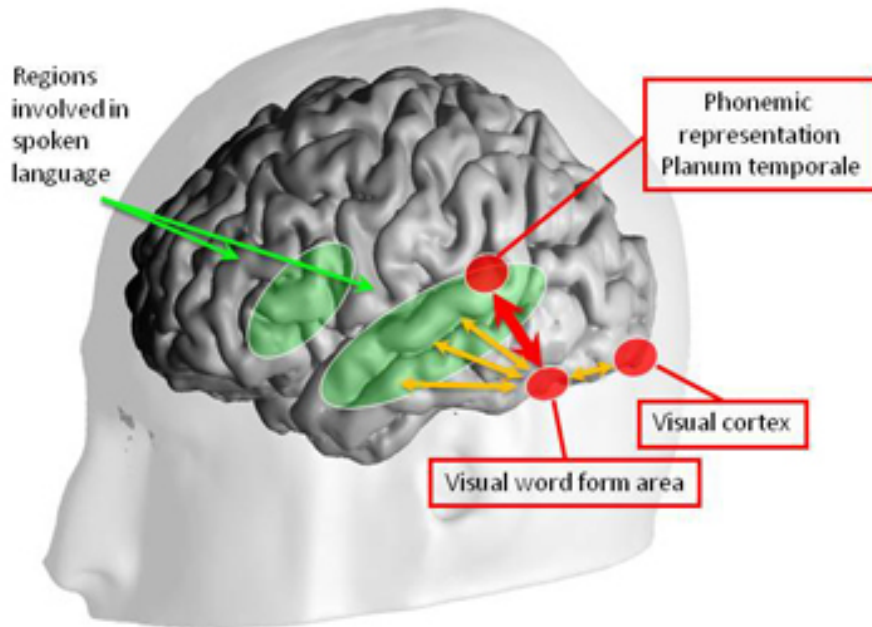
SENZORIČNA VLAKNA

PRIMARNO SENZORIČNO
PODROČJE

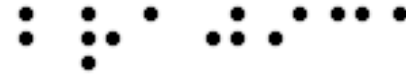

KAKO MOŽGANI ZAZNAJO BESEDE?

ČRNI TISK

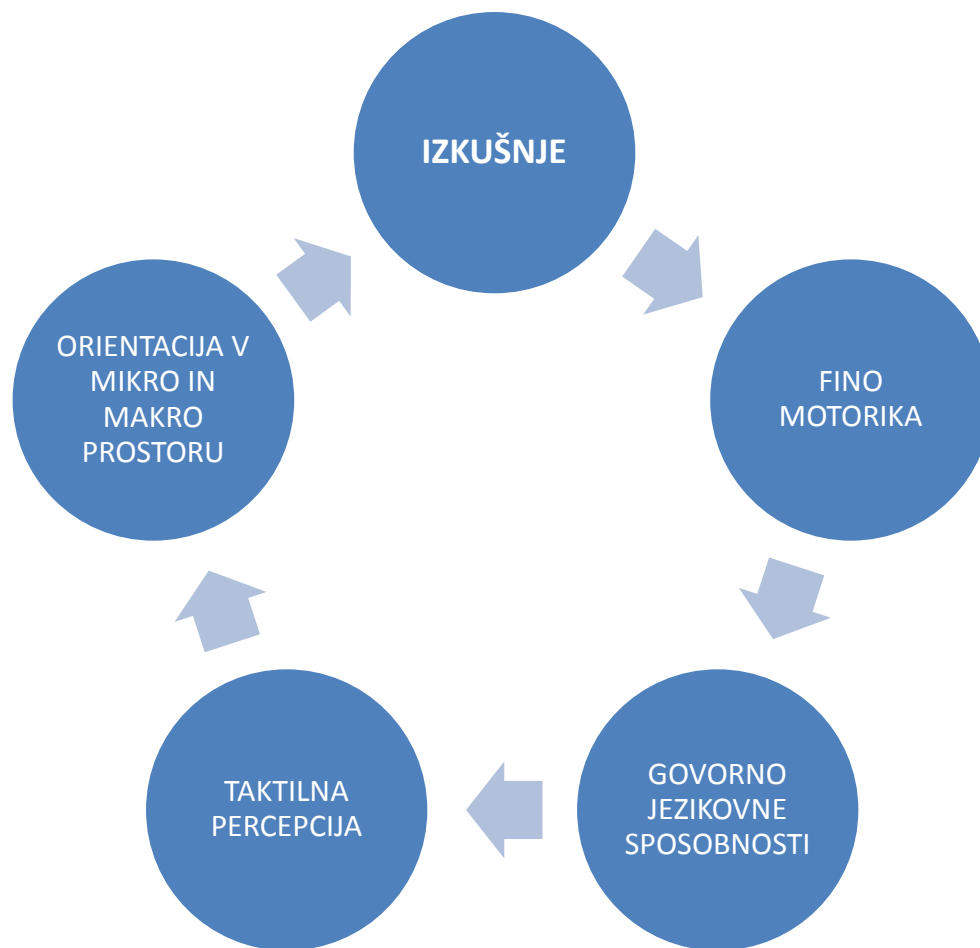
Vir:
http://dana.org/Cerebrum/2013/Inside_the_Letterbox__How_Literacy_Transforms_the_Human_Brain/

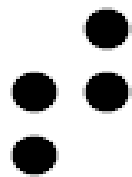
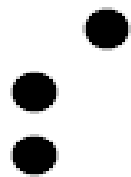
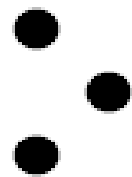
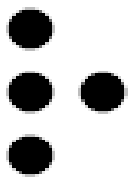
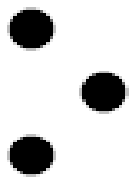
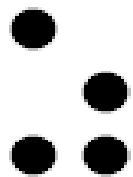
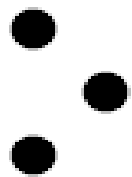
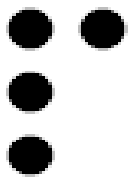
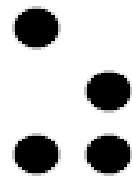
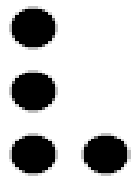
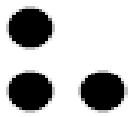

NEUROPLASTIČNOST!!!

CELOVIT RAZVOJ →

Uspešna priprava na branje in pisanje

Literatura:

- Ferrell, K. A. (2000). Growth and Development of Young Children. V Holbrook, M. C, Koenig, A. J. (ur.). *Foundations of Education, Second Edition Vol. I: History and Theory of Teaching Children and Youths with Visual Impairments* (str. 111). New York: AFB Press.
- Hamilton, R. H., Pascual-Leone, A. (1998). Cortical plasticity associated with Braille learning. *Trends in Cognitive Sciences, Vol. 2, No. 5*.
- Hannan, C. K. (2006). Review of Research: Neuroscience and the Impact of Brain Plasticity on Braille Reading. *Journal of Visual Impairment and Blindness, Vol. 10, No. 7*.
- Jablan, Đ. B. (2010). *Čitanje i pisanje brajevog pisma*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specialnu edukaciju i rehabilitaciju.
- Spuning, S. J. (1996). Braille and Beyond: Braille literacy in a larger context. *Journal of Visual Impairment and Blindness, Vol. 90, 3*.
- Zovko, G. (1995). *Peripatologija I*. Ljubljana. Zavod republike Slovenije za šolstvo.